

A következő két esettanulmány példa arra, hogy hogyan lehet közösségi alapú szolgáltatásokat kialakítani, illetve egyszerű eszközzel közösségi mozgást elindítani, helyi erőforrások bevonásával kis léptékű közösségi folyamatot megvalósítani. Mindkettőben közös a helyi erőforrások feltárásának és mozgósításának elsődlegessége, a közösség aktív tagjai keresésének és megtalálásának különféle módszerei, a bevonás, a részvétel elősegítése.

Mindkét írásban felismerhetők a közösségi munka szakaszai, a követett lépések. Jól látható, különösen az első esettanulmányban, a közösségfejlesztő és közösségi munka szerep elkülönülése. A közösségfejlesztő, a közösség szemszögéből nézve, külső szakmai segítőként, inkább stratégia jellegű tevékenységeket végez, a közösségi munka pedig belső segítő szakemberként, a napi munkában közreműködik.

A Freedom Közösségi Ház indulása (Debrecen – Tégláskert városrész)

Miről van szó?

Debrecen egyik falusias részében, Tégláskertben, a Baptista Ifjúsági Társaság (BIT) Egyesület, amely 1989 óta működik közhasznú szervezetként, 2009 elején megkapta az évtizede zárva tartó, volt művelődési ház épületét a várostól, melynek felújítására egy pályázat teremtett lehetőséget. Az intézményt Freedom Közösségi Háznak nevezték el. A projekt szakmai vezetőjének elmondása alapján azért esett erre a névre a választás, mert a „freedom” (angol) szó magában hordozza a közösségi ház funkcióját: „a szabadság háza, tehát, aki ide belép, az letisztul, olyan szabadságra tesz szert, hogy később másképp fog cselekedni.” Szerinte itt a szabadság mellett közösséggé formálódás is megvalósul majd, mivel új kapcsolatok, valamint párbeszéd jön létre a lakosság és az informális/formális vezetők között.

Megkeresésükre, közösségfejlesztő szakmai segítőként 2009 kora őszétől segítettem az indulást, elkezdtük a lehetséges szolgáltatások megalapozását, szervezését, a kertésgházban élők szükségleteinek feltárását, bevonását a leendő szolgáltatások megvalósításába, hogy valódi közösségi házzá váljon az épület. Az intézmény novemberben nyitotta meg kapuit.

A ház létrehozásában az egyesület volt a kezdeményező, de a tervek mögé állt a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány, illetve a DMJV (Debrecen Megyei Jogú Város) Polgármesteri Hivatal, mint támogató, amely a 270 m²-es ingatlant biztosított 99 évre a pályázó szervezetek számára, térítésmentesen, melynek felújításával jött létre a Közösségi Ház. A program az ÉAOP-5.1.3.-2008-0030 számú, civil szervezetek infrastrukturális fejlesztését támogató, szakmai céljában ifjúsági reintegrációs projekt keretében valósult meg – „X (IKSZ) Projekt” (I=Mondj Igent! K=Légy Kész a változásra! Sz=Csináld Szívvel-lélekkel!) – 2009. március – 2010. szeptember 30. között, 18 hónap alatt. Azokat a 12-30 éves fiatalokat célozta meg, akik tanulási, munkavállalási, beilleszkedési problémákkal küzdenek, vagy csak egyedül érzik

magukat a világban. A projektbe belépő fiatalok számára segítséget nyújt ahhoz, hogy megismerjék képességeiket, erősségeiket, fejlődjön önismeretük, javuljon önbizalmuk, ráébredjenek arra, hogy miben tehetségesek, hogy javuljon tanulmányi eredményük, vagy tanulási motivációk erősödjenek, és visszakerüljenek az iskolába, esetleg kiemelkedő eredményeket érjenek el. Az életminőség javítását, a munkaerőpiaci integráció segítségét, a közösségépítést és az egyéni problémakezelést, mint konkrét feladatokat felvállalja. Mottójuk: „Önálló, tudatos egyéni döntésen alapuló részvétel alapján elhivatottan harcolni egy jobb egyéni/társadalmi jövőért.”

A projekt kigondolói szerint a helyszínként szolgáló épület azonban új lehetőséget nyit a Tégláskert lakosai számára a társadalmi életbe való szerves bekapcsolódásra. Szolgáltatásai által erősödhet a lakosság motivációja az egyéni érdekképviselő létrehozására, és ösztönzi a lakosság tagjait az aktív társadalmi szerepvállalásra. A szakmai vezető megfogalmazta: „a pályázat által fejlődik a lakosság problémamegoldó, konfliktuskezelő, együttműködő képessége. Olyan élményekhez jutnak, melyekre jó lesz visszaemlékezni évek múltán is, amely emlékekből lehet táplálkozni, erőt meríteni az élet nehezebb szakaszaiban is. Ezáltal formálódik közösséggé a lakosság.”

A Tégláskertről

Tégláskert 1671-ben jött létre, mivel a területet szétosztották a téglavermeknél lévő búzaföldön, innen ered az elnevezése is. Az 1766-os adatok alapján a tégláskerti szőlőskertben 285 debreceni gazdának volt telke, minden negyedik-ötödik családra jutott egy kerti szőlőbirtok. Ahogy a történeti dokumentumok jegyzik: A kertek művelése felettébb hasznos volt a város számára, hiszen a közadók után a legnagyobb bevételi forrást a bor, a ser, égetett bor, szesz mérése jövedelmezték. Tégláskertben, a mai Balaton utca 70. számú ház helyén 1962-ig állott az a ház, amelyet szeszfőzdeként még 1855-ben építettek meg.

A későbbi lakosok a környező falvakból települtek be a városba, pontosabban a Tégláskertbe, melynek oka a munkanélküliség volt, és legtöbbször az iparban dolgoztak munkásként. Tégláskert az 1890-es évekre elvesztette szőlőskerti jellegét, az alacsony jövedelműek nehezen jutottak lakáshoz, így letelepedtek Debrecen kertségi területein, mint például Boldogkertben, Epreskertben vagy a Tégláskertben. Az első világháború összekovácsolta a kertségi területen élőket, volt dalárda és színjátszó kör, majd később ennek hatására a közösség tagjai az 1950-es években felépített Oláh Gábor Kultúrházban gyűltek össze, amit társadalmi munkából építettek fel a Tégláskert közössége számára. A kultúrházba a szülők szabadon elengedték gyermeküket az iskola után, mert mindig biztosítottak felügyeletet az önkéntes pedagógusok. Készítettek egy beosztást, hogy mikor ki felügyeli a kultúrházat. Működött itt színjátszó-, néptánc- és több, különböző öntevékeny csoport, mozi, valamint szerveztek kerékpártúrákat, sátortáborozást. A közösség tagjai összekovácsolódtak a színes programokon, a rendezvényeken.

A rendszerváltást követően ezek az öntevékeny csoportok eltűntek, a közösség tagjai jelentős mértékben elzárkóztak egymástól. Ebben kivétel a kertségi református egyházközség és lelkésze, valamint alapítványuk közösségi kezdeményezései és akciói. A kertség fejlesztése céljából karácsonyi ünnepséget, gyermeknapot, focibajnokságot, szabadidős klubfoglalkozásokat, gyermektáborokat szerveztek. Ezek a programok csökkentették a lakosságban a magányosság érzését, de nem adtak tartós megoldást a közösség problémáira. A projektvezető arra a következtetésre jutott, hogy szükség van a lakoságnak egy komplex funkciójú épületre, ahol összegyűlhetnek, problémáikat megbeszélhetik, és közösen indulhatnak el a problémák megoldásában.

A városrész, mely jól körülhatárolható (Vízű – vasút – repülőtér – személtlerakó által közrefogott) szolgáltatáshiányos területté vált, nem voltak kulturális programok és a szociális szolgáltatások is távolabb voltak elérhetők. Legközelebb az idősek gondozását ellátó Városi Szociális Szolgálat homokkerti központja van, illetve a Tégláskertben található egy iskola és óvoda, valamint négy lakásotthon.

Ma a kertségben mintegy 2.400-an laknak. Sok az idős közöttük, de a jó környezet miatt egyre nő a középosztály beköltözése. Híres épülete a Csete György által tervezett református templom és az erősen leromlott állapotú Vértesi gróf kastélya. Több neves személyiségre is büszkéek a helyiek, akik vagy itt laknak vagy a Tégláskertben születtek: Novák Ferenc világjáró kerékpáros postás, Adorján Zoltán salakmotoros, Csósz Imre cselgáncsozó olimpikon, ma önkormányzati képviselő, Tabaka József, Fórián Csilla sportolók, Komizsár János, Sipos József festőművészek.

A közösségi folyamat, a szolgáltatások megszervezésének menete

A projektben meghatározott célok és tevékenységek tartalmazták azt, hogy a szervezet és a közösségi ház deklarálta az egész tégláskerti közösség számára nyújt szolgáltatásokat. Így természetesen adódott, hogy a közösség megkérdezésével, bevonásával kiegészítsék, alakítsák és működtessék a majdani teljes struktúrát.

A pályázatban vállalt szolgáltatásaik közé tartoztak a pszicho-szociális szolgáltatások (életviteli tanácsadás, egyéni pszichológiai tanácsadás), munkaerőpiaci szolgáltatások (álláskereső technikák átadása egyéni és csoportos formában, pályaorientációs tréning), önkéntesek foglalkoztatása, képességfejlesztő szolgáltatások (AVP tréning, korrepetálás, pályázati tanácsadás). Terveztek rendszeres fejlesztő, szabadidős tevékenységeket, közösségfejlesztő programokat, ünnepek megszervezését (színelőadás, kirándulás, közös bográcsfőzés, tábor, koncert, karácsonyi és húsvéti ünnepség).

A ház működtetői – néhány projektben foglalkoztatott munkatárson kívül – az egyesület aktivistáiból, egyetemi hallgatókból állt, akik közösségi munkás szerepben végezték a munkát, szervezték a folyamatot.

A közösségfejlesztő, közösségi munka folyamat *feltárási szakaszában az első lépés a helyi történelmének megismerése volt*. Ebben kevés helyi dokumentumot sikerült felkutatni, ezért a beszélgetések, interjúk során tárult fel a tégláskerti történelem. „Kaptunk információkat, milyen hagyományok jellemezték a kertségi területet.”

A következő lépés a helyi formális vezetők megkeresése és a velük való interjúkészítés volt: a református lelkész, az általános iskola és óvoda igazgatója és a szomszédos (Epreskert) általános iskola igazgatója, aki egyben a körzet önkormányzati képviselője. A formális vezetőkkel, különösen az oktatási-nevelés intézményekéivel, való kapcsolatfelvétel fontos, hiszen funkcióik miatt az egész közösségre hatással vannak, erősítik a bizalmat a lakosságban és a közösségi munkásoknak kapcsolati hálót, további erőforrást jelentenek. Így történt most is, a tégláskerti iskola igazgatója és tanári kara mozgósította a diákokat, engedélyezték a ház programjainak reklámozását az iskolában, illetve a diákok között kialakult egy aktív mag, akik rendszeres látogatói lettek a Közösségi Háznak. Így nyilatkoztak: „Mi ötven lányokkal is egy aktív magot jelentettünk, hiszen mi vittük ki a plakátokat az iskolákba, óvodákba. Szóltunk a Kerekes telepen lakó barátainknak a Házban lévő programokról. Szervezők voltunk a ház megnyitóján. Segítettünk a felszolgálásban, játszottunk a gyerekekkel”. A vezetők támogatása a lakosság szeme előtt példa, ezáltal a szülők is bizalmasabban elengedik gyermeküket a programokra, akik aztán reklámozzák a házat, jó hírért keltik a programoknak. Az iskola segítheti a Közösségi Házat programjainak kialakításában, hiszen cél, hogy a gyerekek között is erős kapcsolatok jöjjenek létre. Többször került sor ötletbörzére a gyerekekkel, hogy milyen programokon vennének részt szívesen, így a gyerekekben erősödött a csoporthoz való tartozás tudata, példa rá, hogy közösen hozták létre a Harmónia Klubot.

Rengeteg elsődleges információt szerezhetünk, így a formális vezetőkön keresztül lehetett megtudni, milyen közösségi alkalmak vannak a kertségi területben, ki szervezi őket, így invitálva és bevonva őket és akcióikat a Közösségi Házban is meg lehetett valósítani. Érdekes azt is tekintetbe venni, hogy egy közösségi kezdeményezés, egy új intézmény és szolgáltatások megjelenése a helyi vezetőkben aggodalmat kelthet, saját szolgáltatásainak, kompetenciáinak sérülését feltételezhetik, versenyszellem és nem együttműködés, partnerség alakulhat ki. A beszélgetések által a vezetők bizalmatlanságát is sikerült leküzdeni, továbbá azt tapasztaltuk, ha egy-egy kezdeményezés mellé állnak, akkor a lakosság úgy vélekedik, ennek a kezdeményezésnek referenciája van. Egyedül a református lelkésszel nem alakult ki szorosabb kapcsolat, amelyet a benyomások szerint, az eltérő vallási szemlélet okozhatott.

A közösségi munka egyik alapvető célja a helyi lakosság bevonása, körükben az aktív mag megtalálása, aktivizálás a részvételre, a helyi cselekvésre. Tehát *a következő lépés a lakosság tudatos megszólítása interjúzás, újsághirdetés, szórólap segítségével, mely az érdeklődést, figyelemfelkeltést, illetve együttműködések felajánlását, más szóval a bevonódást váltotta ki a lakosságból*.

Még hozzá sem kellett nyúlunk ezekhez az eszközökhöz, maga az építkezés felkeltette a lakosság figyelmét, hiszen a régi Művelődési Ház újjáépítési munkái kezdődtek el. Kíváncsian figyelték munkánkat, amit persze kihasználtunk, beszélgetéseket kezdeményeztünk a szomszédokkal. „A szomszédom a Freedom Közösségi Ház, így a szemem

előtt zajlott az építkezés. Azután átjöttél és elbeszélgettünk a hagyományainkról, az elmúlt évek közösségi élményeiről.” – mondta az egyik szomszéd a közösségi munkásnak. A szomszédok készségesen nyilatkoztak a korábban ott működött Oláh Gábor Művelődési Házzól, felelevenedtek bennük az emlékek, melyet gyakran unokáinknak is elmondanak: „Tégláskerti lakos vagyok, így nagyon megörültem, mert sokat hallottam a régi közösségi házról szüleimtől, nagyszüleimtől. Mikor elkezdődtek a munkálatok nemcsak én, hanem a környékbeliek is nagy örömmel fogadták, hogy a több évtizede ott álló épületet felújítják, bár én magam sem tudtam, hogy közösségi házat hoznak létre az alapítók, erről már csak az újságban leírtak alapján értesültem.” – vallott az egyik szomszéd.

A kíváncsiság nagy motiváció. Erre példa, hogy később egy tégláskerti lakos nem egyedül, hanem barátnőjével együtt látogatta meg a Közösségi Házat, az ünnepélyes megnyitó után: „Úgy döntöttem, a megnyitó utáni héten ellátogatok a Házba és megérdeklődöm, hogy milyen programok várhatóak a közeljövőben. Elhívtam egy barátnőmet is.” Örömmel fogadták, hogy az épület, amely régen középpont volt a lakosság életében, ismét működésbe lép. Az építkezések kapcsán beszélgetések indultak el a közösség tagjai között, ismerősöket, egymást kérdezték, tudnak-e valamit, milyen szolgáltatások lesznek a megnyíló közösségi házban? Ez is bizonyítja, hogy az új intézmény létrehozására törekvő közösségi kezdeményezés, maga a materiális változás serkenti a közösség tagjai közötti kommunikációt, szerencsés esetben hozzájárul az összefogás kialakulásához. Láthattuk ezt az ötvenes években kialakult társadalmi összefogás példájánál is.

A közösségi munkások felkeresték a közösség köztiszteletben álló tagjait, véleményvezéreit, aktív lakosok után kutatva. Tőlük – egyáltalán nem melleleg –, további információkat is megtudtunk, milyen hagyományok jellemzik a kertészet. Minden esetben személyes megkereséssel, lakásukban történt az interjú, ahol az alábbi kérdéseket tettük fel:

- Mit jelent számára itt élni?
- Min változtatna és hogyan?
- Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

A szomszédokkal kezdtünk, akiktől újabb, felkereshető lakosok neveit kaptuk meg, akikkel felvehettük a kapcsolatot, akik által az aktív mag létrejött. Kiderült, a lakosság nyitott a cselekvésre, hiszen az egyik szomszéd család azonnal felajánlotta együttműködését és támogatását a közösségfejlesztő munkához: „Majd megkérdezted, hogy szeretnék-e csatlakozni az aktív mag kialakításához és mivel szívemen viselem ezt a térséget, azonnal igent mondtam.” Az interjúk, a beszélgetések végén pedig meghívtuk a felkeresetteket a Freedom Közösségi Ház megnyitójára. Így kezdtük el növelni az együttműködések számát.

A megnyitó ünnepségről a Hajdú – Bihari Napló újságban is olvashattak a tégláskerti lakosok. Az újsághír hatására jelentkeztek azok a személyek, akik később szintén felajánlották segítségüket a közösségi programok kialakításában, vagy a ház további csinosításában, például pakolásban, törmelék eltakarításában, a ház tisztán tartásában, kertépítésben segítettek.

Közösségi beszélgetések

Az interjúkat követően két alkalommal tartottunk közösségi beszélgetést a Freedom Közösségi Házban, 2009. október 29-én és 2010. február 3-án, melyre az interjúalanyokat és szórólapokon, plakátokon az egész kertség lakosságát invitáltuk. A közös beszélgetések alkalmat adtak arra, hogy a közösség tagjai személyesen találkozzanak, megbeszéljék a problémákat, gondolkodjanak azok megoldási lehetőségein és közösen kialakítsák elképzeléseiket a ház szolgáltatásaival kapcsolatban. Ezeket a beszélgetéseket a lakosság tagjai is fontosnak tartották, „... mivel a Közösség Ház funkciója az is, hogy a lakosság igényei ki legyenek elégítve” – fogalmazott az egyik résztvevő.

Az első alkalommal mintegy húsz érdeklődő jelent meg, ami nagy sikernek tekinthető! Kifüggesztett, nagyméretű csomagolópapírokra kerültek fel a problémák, értékek és lehetőségek, amit a lakosság tagjai fogalmaztak meg az interjúk alkalmával. Érkezéskor lehetett ezeket tanulmányozni, és a közösségi beszélgetés időtartama alatt állandóan szem előtt voltak. A beszélgetés indításaként a projekt vezetői és az aktivisták beszámoltak a programról, az eddig elvégzett munkáról, bemutatták az épületet és ismertették az interjúk tapasztalatait.

A hozzászólások, a beszélgetés nem nélkülözte a megrögzött szokásokat, többen önkormányzati lakossági fórumnak, panasznapnak gondolták az összejövetelt és ennek szellemében fogalmazták meg problémáikat, javaslataikat. Szóvá tettek az utcák állapotát, a gödröket, kérték kijavításukat. „Hüse elvtárs beköltöztette az újmagyarokat, akik feltűzelték a parkettát, rendőrségi felügyelet kell ide!” – hangzott a sokféle ismert együttélési probléma tégláskerti verziója.

A panaszokon túl, egy idő után előjöttek a régi emlékek: „Harminc éve nem volt itt rendezvény. Ez a környék egy nagy falu, ebben a teremben olyan ünnep volt, táncoltunk, hogy csak na!” – sóhajtott fel egy idősebb néni. „Vissza kell hozni a régi időt, csak nem kell leótani a villanyt, mert nem látni a sötétben, így nem lehet ismerkedni!” – utalt a sötét diszkók világára egy másik hozzászóló. „Voltak itt utcabálok.” – mondták.

Megfogalmazódtak konkrét igények, elvárások a házzal kapcsolatban. Alapvetően sok programot, a fiatalok és az idősek összefogását várják, de számos konkrét javaslatot tettek a jelenlévők. Például legyenek:

- Polgárőrség,
- idősek klubja,
- aerobik óra,
- klub,
- fiataloknak (ne a városba menjenek),
- batyus buli,
- internet oktatás időseknek,
- Mikulás ünnepség,
- kertbarát kör,
- természetvédelmi előadások,
- filmklub, akár prevenciós filmklub,
- gyerekeknek nyári tábor,
- teaház,
- hírlevél,
- honlap a házról,
- hirdetőtábla és a programokról szórólap a boltban.

Ami pedig az aktivitási készséget egyértelműen mutatta, hogy a gondok és az igények megfogalmazásán túl, többen felajánlották segítségüket, közreműködésüket az alábbiakban:

- Karácsonyi ünnep szervezésében, lebonyolításában,
- hírlevél írásában, szerkesztésében,
- idők gondozásában.

Novák Ferenc, aki huszonhét évig volt a Tégyláskertben kerékpáros postás, kerékpárral a világ ötven országában járt, felajánlotta, szívesen mesélne élményeiről a fiataloknak. Majd egyik elnyert kupáját ajánlotta fel a háznak, amit ott, ünnepélyesen átnyújtott.

A közösség tagjai már az első alkalommal megfogalmazták azokat a problémáikat, melyekre vállalnák a közös megoldás keresését, így a rossz közbiztonságra, a programok-, rendezvények hiányára, és arra, hogy nincs párbeszéd a kertség vezetői és a lakosság között. Ötleteikkel bevonódtak a fejlesztésbe, önkéntesen vállalták a felügyeletet, plakátok készítését, a klubok lebonyolítását. Az aktív cselekvés a közösségi beszélgetés után jött létre, hiszen bekapcsolódtak a szolgáltatások létrehozásába.

Közben lezajlott a házban az első adventi készülődés, ahol már a kertség lakosai aktívan közreműködtek a karácsonyi díszítésben, a programok szervezésében, lebonyolításában, a környékbeli gyerekek az általános iskola segítségével műsort adtak elő. Húsz műsorszám volt és mintegy kétszáz érdeklődő fordult meg a házban.

A második közösségi beszélgetés alkalmával, 2010. február 3-án, közel annyian – tizenöt – vettek részt, mint az elsőn. Ismét kifüggesztésre kerültek a csomagolópapírok az interjúk tapasztalataival, és ismét csatlakozott néhány résztvevő, akik lakossági fórumot vártak. Itt is megmutatkozott a formális vezetőkkel való kapcsolat hiánya. A beszélgetést moderáló projektvezető hangsúlyozta, legtöbbször a lakosság tagjai a vezetőktől várnak megoldást a helyi problémákra, holott inkább arra van szükség, hogy társadalmi összefogásban valósuljon meg a felvetett problémák megoldása. A hozzászólásokban további új ötletek, javaslatok merültek fel, kezdeményezések születtek:

- táblát kell kitenni a ház elé a programokkal,
- fontos egy hírlevél létrehozása, ami kapcsolódhat a honlaphoz,
- legyen együttműködés az iskolákkal, tegyék ki a ház programjait,
- ismeretterjesztő, turisztikai, tudományos előadások, pl. legyenek csillagászati előadások a programban,
- a Rocksuli a házban adjon koncerteket,
- a lakóotthonos gyerekek itt, a házban vezessék le az energiáikat,
- szervezzenek egészségnapot,
- működjön újságíró klub.

Ezen az alkalmon is – a ház közvetlen funkcióin túlmenően – az egész közösséget érintő problémák és kezdeményezések fogalmazódtak meg. Az egyik a sportpálya ügye, ami elhanyagolt állapotban van, nem tudják mi lesz vele, és az sem világos, kinek a tulajdonában van, ki a felelős érte? Néhányan úgy tudják, annak idején a szülők

alakították ki. Ezzel együtt felmerült egy játszótér kialakításának igénye. Ugyan volt korábban, két éve fel is újították, de a padokat a gyermeknap után szétszedték. Állítólag a lakóotthonos gyerekek verik szét, nem nekik való már ez. Be kellene keríteni, bezárni éjszakára, illetve ezért kellene a lakóotthonos fiatalokat a házba terelni.

A Vértesi utca végén található – a város egyik jelképének számító – Basahalmot is rendbe kellene tenni, nagyon rendezetlen, szemetes a környéke.

Az sem világos, mi lesz a Vértesi kastéllyal, miért van hosszú ideje elhanyagolt állapotban?

A felvetésekben a résztvevők további információkat igényeltek és segítséget vártak, ugyanakkor a játszótér felújításához többen felajánlották segítségüket. Ismét elérkezünk a lényeghez, a közösségből jövő kezdeményezést tovább lehet vinni, erősíteni.

A közösségi beszélgetések hatására (is), a felajánlások alapján, különböző szabadidős rendezvények jöttek létre az ifjúsági korosztály számára:

Sorsz.	Klub neve	Heti órászáma (illetve alkalmak száma)
1.	Ping-pong – Csocsó – Sport klub	2 alk. × 2. ill. 4 óra = 6 óra
2.	Futball edzés	1 alk. × 3 óra = 3 óra
3.	Internet klub	2 alk. × 4 óra = 8 óra
4.	Sakk klub	2 alk. × 4 óra = 8 óra
5.	„Harmónia” Szépségápolási klub	2 hetente, 1 alk. × 2 óra = 2 óra
6.	Kreatív klub	2 hetente, 1 alk. × 2 óra = 2 óra
8.	Újságíró klub (újságszerkesztés-írás)	1 alk. × 2 óra = 2 óra
7.	Film klub	1 alk. × 3 óra = 3 óra
9.	Teaház	Időszakosan működik
10.	Biblia tanulmányozási-klub	1 alk. × 2 óra = 2 óra

A beinduló tevékenységek, képzések, foglalkozások

A házban elindult tevékenységek, a közösségi folyamatba ágyazott, a résztvevők által kialakított csoportfoglalkozások elősegítették a résztvevők egyéni képességeinek növekedését. Szélesedett látókörük, kommunikációs készségük erősödött, csökkent a magányosság érzetük, kreativitásuk fejlődött. Erősödött a lakosságban a jó érzés, illetve biztonság tudata, mivel – a résztvevő lakosok véleménye szerint – megfelelő a felügyelet, a légkör barátságos. Önállóbbá váltak azáltal, hogy konkrét feladatot kellett elvégezniük, és bátrabban kiállnak érdekeik mellett, növekedett képességük az érdekképviseleti feladatok ellátására.

A projekt idejében képzésekbe is bevonták a helyieket, az aktív cselekvőket. Szerveződéüket az önkéntes képzés erősítette meg. A beszélgetésekben kinyilvánították, hogy saját élményekhez jutottak, felelősségtudatuk erősödött, csapattá szerveződtek, „melynek célja a közösség összekovácsolása.” A képzés után bátran vállaltak feladatokat – például kertépítés, fűnyírás, képkiallítás szervezése –, nyitottabbá is váltak. Az önkéntes munka által maga a szervezet is erősödött, lelkiismeretes, motivált támogatókat talált. Volt olyan is, aki tudatosan vállalt önkéntes munkát, így erősítette a csapatot tapasztalataival és munkáját a későbbiekben is kamatoztathatja: „Szociálpedagógus hallgató voltam, amikor megismertem a ház szolgáltatásait. Szakmailag fejlődtem az önkéntes munka által, így elmondhatom, munkatapasztalatot szereztem, amit az önéletrajzomba is be tudtam írni.”

A hátrányos helyzetű gyerekek bevonásával a közösséghez való tartozás tudata is erősödött, a programokon való részvétellel új ismereteket szereztek, önismeretük fejlődött. „A Sportklub nagyon eredményes volt, mert a gyerekek felfedezték képességeiket és megszerették a labdajátékot. Ez is eredmény, hiszen mindig csak a TV előtt vagy az internet előtt ülnek, sok szülő panaszkodik” – vélekedett az egyik munkatárs.

Mint az interjúkból és a közösségi beszélgetéseken kiderült, probléma a kertségben a lakásotthonoknak, az ott élő gyerekeknek, fiataloknak az elfogadása. Ezért tudatosan törekedtek a ház aktivistái és az önkéntesei, hogy a közösségi programokba a helyi gyerekekkel közösen, bevonják a lakásotthonokban élő gyerekeket, fiatalokat. Törekvésük sikerrel járt. Már rövid idő után is arról számoltak be, hogy a gyerekek tiszteletudóbbak lettek, odafigyelnek a másokra, elfogadják egymást. „A visszajelzések alapján igen, nyugodtabbak lettek a gyerekek. Remélhetőleg a látott minta, és a házban érvényes szabályok betartatása okozta ezt az eredményt.” – említette a projektvezető. A közösségi foglalkozások erősítették kreativitásukat, új kapcsolatokat teremtettek, több területen fejlődött képességük. „Az unokáim megtanulhatták, mennyire fontos a másik ember elfogadása, megismerhették a manuális alkotást, fejlődtek a képességei a koncentráció terén.” – mondta egy helyi nagymama.

Összegzésként megállapíthatjuk, hogy az indulás tapasztalatai és eredményei egyértelműen biztatóak, kitűnő alapot jelentenek a közösségi munka folytatásához.

A gyakorlati munkában és az esettanulmány elkészítésében közreműködött Johanic Tünde nappali tagozatos szociális munkás egyetemi hallgató.